

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 4595

гр. София, 08.06.2022 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в закрито заседание на 08.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

като разгледа дело номер **4928** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Делото е образувано в АССГ след изпращането му от ВАС с Определение № 5115/30.05.2022г. по АД 4562/2022г. по описа на ВАС, с което е прието, че делото е родово подсъдно на настоящия съд, с оглед което е прекратено и изпратено по подсъдност.

Образувано е по жалба на [фирма],[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], ул. П. П.“ №44 представлявано от управителя Г. К. против Заповед №РД-08-199/05.05.2022 г. на министъра на транспорта и съобщенията за одобрение за предоставянето на безвъзмездни средства в общ размер на 56 039 291, 04 лева на допустимите кандидати и отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на недопустимите кандидати по Схема SA.100321(2022/N).В т. IV от процесната заповед е допуснато предварително изпълнение, която е отделно и самостоятелно оспорена с жалба от 06.05.2022г., приобщена по делото.

Към делото е присъединено и административно дело № 4934/2022г. по описа на АССГ, което също е изпратено по подсъдност от ВАС след прекратяване на административно дело № 4563/2022г. на АССГ, второ отделение, 24-ти състав, с Определение № 4587/08.06.2022г. Същото е по жалба от [фирма] срещу същата Заповед №РД-08-199 от 05.05.2022г. на Министъра на транспорта. И по това дело е направено нарочно искане за спиране на допуснатото в т. IV от Заповедта предварително изпълнение. Мотивите на искането са, че е налице оспорване на Постановление на Министерски съвет №51 от 13.04.2022г., с което е допълнено Постановление на Министерски съвет №454/2021г. Считат, че с допуснатото изпълнение на заповедта може да бъде увреден фиска на страната.

В съпроводителното писмо, препратено от органа – Министър на транспорта е изложено становище за неоснователност на подадените жалби и молби за спиране на

допуснатото от органа предварително изпълнение.

Настоящото производство е на основание чл. 60 от АПК, като негов предмет е допуснатото в т. IV от оспорената заповед предварително изпълнение на заповедта.

В настоящия случай издадената от министъра на транспорта и съобщенията заповед е в изпълнение на чл. 1, чл. 1а и § 2 от Постановление № 454 на Министерския съвет от 2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 110 от 2021 г., доп., бр. 31 от 2022 г.) и т. 2.3 от Приложението към Постановление № 454 на Министерския съвет от 2021 г., § 3 от Преходните и заключителните разпоредби на Постановление № 51 на Министерския съвет от 13 април 2022 г. за допълнение на Постановление № 454 на Министерския съвет от 2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 31 от 2022 г.), чл. 60, чл. 132, ал. 2, т. 2 и чл. 149, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, Решение С(2022)1796 от 17.03.2022 г. по дело SA. 100321 (2022/N) от Европейската комисия относно съвместимостта на помощта с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква „б“ от Договора за функционирането на Европейския съюз.

С оспорената заповед се предоставя одобрената от ЕК държавна помощ за определени юридически лица и същевременно се отказва такава на едното от дружествата – жалбоподатели.

Със заповедта се одобрява изплащането на безвъзмездни средства в общ размер на 56 039 291,04 (петдесет и шест милиона тридесет и девет хиляди и двеста деветдесет и един лева и четири стотинки) лева на допустимите кандидати, след извършен от оценителната комисия, назначена със Заповед № РД-08-179/20.04.2022 г. на министъра на транспорта и съобщенията, подбор (оценка за административно съответствие и допустимост) на заявленията за кандидатстване по Схема SA. 100321 (2022/N) за предоставяне от държавата на безвъзмездни средства на въздушните превозвачи с оперативен лиценз на превозвач на Общността с разрешение за превоз на пътници, издаден от главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, съгласно Приложение № 1.

С нея обаче се и отказва предоставянето на безвъзмездна финансова помощ на недопустимите кандидати, съгласно Приложение № 2.

Министърът на транспорта и съобщенията действа като „администратор“ на държавни помощи и по своята същност тази му дейност не попада в категорията актове, които са израз на политическа концепция за управление, както по смисъла на чл. 9 от Закона за държавните помощи. Това е лице, което предоставя или управлява, включително разработва държавна помощ или минимална помощ, освен когато в закон е предвидено друго. Когато държавната помощ или минималната помощ се предоставя с акт на Министерския съвет, администратор на помощта е министърът или друг публичен орган, който е отговорен за изпълнението на съответната държавна политика в сектора, в който помощта се предоставя, както е в настоящата хипотеза.

Допуснатото със заповедта предварително изпълнение в т. IV от същата е мотивирано, както следва:

Въздушният транспорт е от най-засегнатите отрасли от пандемията Ковид 19 в световен мащаб. Международната организация за въздушен транспорт докладва, че световният пътнически трафик се срива с безпрецедентен спад – в сравнения с 2019г. – годината преди пандемията, броят на превозените пътници е с 60 % по –нисък през 2020г. и с 49 % по –нисък през 2022г., като прогнозата за 2022г. е да е с около 26-30%

процента по-нисък от 2019г. Пропуснатите приходи от авиокомпаниите се изчисляват на 372 милиарда долара през 2020г. и 324 милиарда долара през 2021г. Предвижда, че се пълно възстановяване на въздушния транспорт няма да е възможно и през 2022г.

Считат, че възстановяването на отрасъла ще бъде допълнително затруднено и забавено и с оглед новата криза – война в У., като е цитиран доклад относно затварянето на въздушното пространство на У. , считано от 25.03.2002г. Последното можело да доведе до спиране на движението по въздух на около 3.3. % от общия брой пътници, пътуващи по въздух в рамките на Европа и 0. 8 % от общия трафик в световен мащаб. Към датата на проучването 36 държави, вкл. от ЕС, О. кралство и САЩ са затворили въздушното си пространство за руски авиокомпаниии, като Русия, от своя страна, също е затворила въздушното си пространство за повечето от тях.

Цените на самолетното гориво са рязко повишени от началото на конфликта, като е възможно натискът за повишаване на цените да продължи при налагане на по-строги санкции за руския пазар и в зависимост от потенциала за увеличаване на производството на гориво в други региони на света.

Направен е извод за две алтернативи пред самолетните компании – или да поемат разходите за гориво сами, което може да се окаже предизвикателство, тъй като маржовете за продажби са малки, или да възложат завишените разходи върху цените на билетите, което да намали още повече пътничекотока, с оглед установената трайна тенденция към инфлация в световен мащаб.

В тази връзка е посочено, че въздушният отрасъл в България е изложен на същите опасности и вредни въздействия, като е намалял през 2020г. с 67 % и през 2021г. с 55 % спрямо обема пътувания през 2019г. Сочи се, че авиационният отрасъл е един от най-важните в икономиката на България и самостоятелно допринася за развитието ѝ. Същият оказва мултиплициращ ефект върху други отрасли, като туризма, който също е със значителен дял в икономиката на страната.

Установено е, че българският въздушен транспорт отбелязва 78 % намаление на пътнически поток за 2020г. и 62 % през 2021г. спрямо 2019г. Преди началото на пандемията, приносът на авиопревозвачите към брутния вътрешен продукт / Б./ възлиза на 0.189%, като осигурява 3000 работни места и генерира приходи в размер на 900 милиона лева на годишна база.

С оглед посочените последователно възникнали кризи и с оглед спецификата на дейността, въздушните превозвачи, притежаващи лиценз, са застрашени да го изгубят или са поставени дори пред фалит.

Предоставена финансово – икономическа информация в хода на процедурата по оценяване на заявленията на лицата, кандидатстващи за подпомагане с безвъзмездни средства, притежаващи български лиценз за превозвач на Общността с разрешение за превоз на пътници, потвърждава общ спад в оборота на същите от средно 70 % за периода 01.03.2020г. – 31.12.2021г. спрямо същия период на 2019г.

Този тежък спад налага спешно възстановяване на помощта на превозвачите , която да подпомогне стабилизирането след пандемията и по време на кризата с войната, съответно горивата, както създаде основа за успешно справяне с продължаващата война и инфлационните процеси.

Счита за необходимо и обществено значимо съхраняването на сектора като важен в икономиката на страната с големи преки и косвени ефекти за развитието ѝ. Навременното предоставяне би запазило конкурентноспособността на българските компании в този динамичен и силно развит отрасъл.

Позовават се на Решение С (2022)1796 от 17.03.2022г. по дело S.A. (2022N) на Европейската комисия относно съвместимостта на помощна с вътрешния пазар въз основа на чл. 107, §3, б. „б“ от Договора за функциониране на Европейския съюз, съгласно който помощта по мярката следва да бъде предоставена не по-късно от 30.06.2022г., което е и срокът, предвиден в т. 22, б. d и т. 87, б. а от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от Ковид 19 С /2020/ 1863, приета на 19.03.2020г. и нейните изменения С /2020/2215 от 03.04.2020г., С/2020/ 3156 от 08.05.2020г., С /2020/4509 от 29.06.2020г., С / 2020/7127 от 13.10.2020г. , С /2021/564 от 28.01.2021г. и С / 2021/8442 от 18.11.2021г., след изтичането на който България няма да може да подпомогне въздушния си сектор. Считат, че с оглед изложеното, спиране на действието на одобреното подпомагане посредством оспорване и при липса на допуснато предварително изпълнение, би донесло непоправима вреда на въздушните превозвачи с валиден оперативен лиценз на превозвач в Общността с разрешение за превоз на пътници, издадено от Главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, респ. на българската икономика като цяло. Последното би попречило на българските авиокомпании да преодолеят кризата, което ще допринесе до загуби в сектора и икономиката като цяло.

Съдът намира допуснатото предварително изпълнение на заповедта за правилно и обосновано, предвид следното:

Предмет на настоящото производство е разпореждането в т. IV от заповедта, с която се допуска предварително изпълнение при така изложените и цитирани по-горе мотиви.

С разпореждането по чл. 60, ал. 1 от АПК административният орган може да допусне предварително изпълнение на административния акт в предвидените в нормата хипотези, а именно: ако това се налага, за да се осигури животът или здравето на гражданите, да се защитят особено важни държавни или обществени интереси, както и при опасност, че може да бъде осуетено или сериозно затруднено изпълнението на акта, или ако от закъснението на изпълнението може да последва значителна или трудно поправима вреда, или по искане на някоя от страните - в защита на особено важен неин интерес.

Основният критерий по чл. 60, ал. 1 от АПК за допустимостта на предварителното изпълнение изисква поставянето на някакъв защитим обществен интерес над частния такъв.

В конкретния казус, съгласно изложените мотиви, предварителното изпълнение на акта е допуснато във връзка с всички посочени предложения в нормата, без първото и последното, а именно : с цел защита на особено важни обществени интереси, свързани с усвояването на публични средства за стабилизиране на авиотранспортния сектор; с цел запазване на държавния интерес, като е обоснован съществен дял и значимост на сектора за икономиката на страната като цяло, налице са и последните две предпоставки, тъй като неизпълнението на акта в срок би довело до осуетяване на неговото изпълнение, с оглед предвидения срок за разходване на средствата по 30.06.2022г. в Решението на ЕК за одобряване на помощта от 17.03.2022г. /л. 130-л.140 по дело 4928/2022г./, което пък от своя страна би довело до значителна и

трудно поправима вреда за финансираните кандидати и за сектора изобщо.

Административният орган е мотивирал допуснатото предварителното изпълнение подробно, аргументирано и логично и по четирите предпоставки на нормата.

По конкретните възражения на жалбоподателите съдът съобрази:

Искането в жалбата на [фирма] се свежда до това, че от изпълнението на акта, преди неговото разглеждане по същество, би се достигнало до необратими вреди за Държавата, за европейския пазар на въздушните превозвачи, както и на жалбоподателя. Сочи, че е оспорил ПМС №51/13.04.2022г., с което се въвеждат изискванията, на които превозвачите следва отговарят, с цел предоставяне на безвъзмездна помощ, като се сочат въздигнатите два критерия: по т. 3.1. и т. 3.12 от Временната рамка .

Искането на [фирма] е мотивирано с оспорване на ПМС № 51/13.04.2022г., както и с нарушаване на обществения интерес.

В частта относно евентуални вреди, които ще възникнат за Държавата и европейския пазар, респ. обществото, съдът намира на първо място, че се прави опит за бране на чужди интереси, което е недопустимо, освен което исканията са немотивирани.

По отношение на сочените нарушения при определяне на критериите за двете мерки и съответната цел на финансиране, съдът намира, че представлява въпрос по съществуването на законосъобразността на заповедта.

По отношение на оспорването на ПМС № 51/13.04.2022г., на база което са изведени критериите, съдът отбелязва, че не се сочат данни за развитието на производството, като единствено релевантно за проблема би било спирането на изпълнението му в хода на делото, с оглед характера на акта – общ административен акт, чието оспорване не спира изпълнението му по арг. от чл. 180, ал.1 от АПК, каквото твърдение не се навежда.

Нещо повече, дори да е така, налице е одобрение на предложените критерии с Решението от 17.03.2022г. на Европейската комисия, с което се одобрява финансирането, на което също се основава издаденият акт.

Посочването на затрудненото положение на авиопревозвачите като цяло е именно и основанието за издаването на акта и финансирането им по програмата, като в този смисъл не обосновава основание за спиране на изпълнението му.

Самият заявител / [фирма]/ сочи, че за него е налице възможност за следващи обезщетителни производства при уважаване на жалбата му по същество срещу акта, което същият подвежда под допълнителни вреди за Държавата. Както се посочи, същият следва да обоснове собствен силно накърнен интерес и труднопоправим интерес от допуснатото предварително изпълнение, без оглед на разходите за Държавата. Именно възможността му за репарирание води до извод за поправимост на

настъпилите в правната му сфера вреди, в случай на отмяна на акта.

Фактът, че действието на мярката за финансиране е с установен преклузивен срок – 30.06.2022г. съдът намира за достатъчно основание за допускане на предварителното изпълнение, което в противен случай ще бъде осуетено по отношение на всички участници в производството, което би довело до негативните резултати, посочени в мотивите на заповедта както за същите, така и за съответния финансиран сектор, което би довело до загуби и за икономиката на страната като цяло.

По изложените съображения, съдът намира, че следва да остави без уважение направените искания за отмяна т. IV от Заповед № РД-08-199 от 05.05.2022г., с която е допуснато предварителното ѝ изпълнение.

Така мотивиран и на основание чл. 60, ал. 5 и по арг. за обратното от чл. 166, ал. 4 във връзка с ал. 2 от АПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането от [фирма] и от [фирма] за спиране на допуснатото предварително изпълнение на Заповед № РД-08-199 от 05.05.2022г. на Министъра на транспорта, обективизирано в т.IV от същата.

Определението подлежи на оспорване пред ВАС в 7-модневен срок от връчването му на страните.

Преписи от определението да се изпратят на двамата жалбоподатели и ответника.

След влизане в сила на определението, същото да се докладва за насрочване на делото в открито съдебно заседание за разглеждане на жалбите срещу Заповед № РД-08-199/05.05.2022г. на Министъра на транспорта по същество.

СЪДИЯ: